

W Radomiu 85 kop.
z odn. do dom. 190 k.
z przes. poczt. rb. 1.
wzem. pojed. 19 gr.

OGŁOSZENIA

za wiersz petytowy
lub jego miejsce:
I-a strona kop. 50.
Nekrologi kop. 20.
Reklamy kop. 30.
IV-a strona kp. 10.

GAZETA RADOMSKA

WYCHODZI CODZIENNIE.

REDAKCJA otwarta codziennie prócz świąt i niedziel od godziny 12 do 2 po południu.

ADMINISTRACJA otwarta codziennie prócz świąt i niedziel od godziny 9 do 3 po południu.

Adres Redakcji i Administracji: ulica Lubelska nr. 81.

Komunikat austriacki.

Wiedeń. Urzędowo donoszą pod datą 18-go października r. b. Na naszym froncie wschodnim i w Albanii ożywiła się miejscami czynność bojowa. W odcinku San Gabriele odparto panownie natarcia włoskie.

Komunikat niemiecki.

Berlin. Urzędowo donoszą dnia 18-go b. m. Na froncie zachodnim: Grupa wojsk ka. Ruprechta: We Flandrii wzmożła się wczoraj ponownie do znacznej siły walka artylerji na przestrzeni od obszaru, który zalewają zwykle wody wezbranej rzeki Izery aż do rzeki Lys. Wieczorem na poszczególnych odcinkach zwiększyła się jeszcze siła ognia, zaś na całym froncie spotęgowała się dziś rano. Poza walkami oddziałów wywiadowych, których wiele stoczono także między kanałem La Basae a Scarpa, nie było czynności piechoty.

Grupa wojsk niemieckiego następcy tronu: Walka ogniowa na północny-wschód od Soissons rozszerzyła się wczoraj na obu stronach tego miejsca i była chwilami bardzo zacięta. Trwała ona także przez noc. W Argonach i na wschodnim brzegu Mozy czynność artylerji stała się również bardziej gwałtowną niż w ostatnich dniach.

Wczoraj zestrzelono 10 nieprzyjacielskich samolotów i jeden balon nieprzyjacielski na uwięzi. Porucznik Buelow stracił swego 23. zaś porucznik Boehne swego 20 przeciwnika w walce powietrznej. Nasi lotnicy zaatakowali ponownie bombami Dunkierkę, przyczem obserwowano działanie, niecałe pożary. W odwet za rzucenie bomb na otwarte miasto niemieckie obrzuciliśmy bombami miasto Nancy, położone w francuskim obszarze operacyjnym. Spowodowało to większe pożary.

Na froncie wschodnim: Wojska nasze pokonały wczoraj siły nieprzyjacielskie, które jeszcze stawiały opór na półwyspie Swarbo. Wyspa Ozylia jest więc cała w naszym posiadaniu. Zdobyte wzraasta. Wczoraj przywiedziono więcej niż 1100 jeńców. Nasze siły zbrojne morskie stoczyły walkę z rosyjskimi kontrtorpedowcami i kanonierkami na północ od Ozyli i w zatoce Ryskiej, które wypadły dla nas pomyślnie. Nie poniosły samej strat, zmusiliśmy okręty nieprzyjacielskie do zawrócenia.

Statki powietrzne marynarki obrzuciły bombami Perna. Powstały tam wielkie pożary.

Na froncie na lądzie stałym ożywiła się znacznie czynność bojowa na kilku miejscach. Poljazdy rosyjskie, które wyruszyły naprzód odpędzono.

Na froncie macedońskim: Nie było większych czynności bojowych.

Petersburg zagrożony.

Kolonja „Birżewija Wiedomości“ piszą: Rosyjska armja północna znajduje się w jaknajtrudniejszym położeniu. Petersburgowi zagraża bezpośrednio ofenzywa niemiecka.

Na stacjach po stronie południowo-zachodniej Petersburga tłoczą się tłumy uciekającej publiczności, która za wszelką cenę nabywa bilety jazdy kolejną.

Asquith o celach wojennych koalicji.

Berlin. „Lok. Anzeiger“ donosi z Amsterdamu:

Asquith wygłosił w Glasgowie mowę o celach wojennych, w której zaznaczył, że koalicja nie może zawrzeć pokoju przed stanowczym zwycięstwem.

Powszechna ofenzywa koalicji.

Berlin. „Vossische Zeitung“ donosi z Genewy:

Nowe ataki angielskie we Flandrii

są początkiem zapowiedzianej powszechnej ofenzywy koalicji.

Bitwa floty niemieckiej z rosyjską.

Lugano. „Secolo“ donosi, że między flotą niemiecką a flotą rosyjską toczy się decydująca bitwa.

Wiedeń. W kołach parlamentarnych obiegają wczoraj pogłoska o wielkiem zwycięstwie floty niemieckiej nad flotą rosyjską.

Pożyczka wolnościowa Ameryki

Waszyngton. (B. K.) Prezydent Wilson ogłosił dn. 24 października „dniem wolności“, w którym ludność w miastach i po wsiach ma się zebrać i zobowiązać się zarówno wobec siebie jak i wobec rządu, poprzeć wszelkimi siłami pożyczkę wolnościową. W proklamacji prezydenta powiedzianem jest: Staram się o to, aby wynik zrobił wrażenie i był potężny i aby w całym obszarze nieprzyjacielskim odbiło się echem, co Ameryka zamierza dać, aby doprowadzić wojnę do zwycięskiego zakończenia.

Obchód Kościuszkowski w stolicach Polski

Warszawa—Kraków.

I.

Niebywale wrażenia przeżyła Warszawa w dniu 15 b. m. Pięta stołeczna w entuzjastycznych opisach donoszą nam o przebiegu uroczystości, które zjednoczyły prawie całą ludność miasta w hołdzie dla bohatera narodowego Tadeusza Kościuszki.

Rozpoczęły wczesnym rankiem obchód hejnały z różnych punktów miasta, potem nabeżenie w świątyniach: przy ul. Długiej w kościele wojska polskiego, w archikatedrze, celebrowane przez arcybiskupa, przy udziale dygitarzy i przedstawicieli grup społecznych i na tarasie pałacu Kazimierzowskiego w Uniwersytecie, gdzie też wmurowano tablicę pamiątkową ku czci Kościuszki.

Manifestacja na wspaniale udekorowanym placu Teatralnym, Uroczyste posiedzenie Rady Miejskiej w bogato przystrojonej sali, wspaniała mowa wice-prezesa Suligowskiego, oraz wice-prezydenta Drzewieckiego wypełniały dalszy program w Radzie Miejskiej, poczem uczestnicy posiedzenia udali się na odsłonięcie tablicy pamiątkowej wmurowanej w ścianę Ratusza, przyczem orkiestry grały hymny narodowe; na wystawioną mównicę kolejno wstępowali: prof. Smoleński, Zdzisław ks. Lubomirski i chłop p. Kuna z Maciejowic. Mowa księcia Lubomirskiego przerwana została niefortunnym incydentem, a mianowicie, gdy książę odczytywał list „oficerów i żołnierzy“ otrzymany przez nas podany, pewna grupa polityczna, której się to nie podobało, ze śpiewem „Czerwonego sztandaru“ opuściła plac Teatralny.

W dalszym ciągu odbyła się uroczysta Akademia w Filharmonji, gdzie w zastępstwie prof. Korzona, którego zdrowie nie pozwoliło, przemawiał prof. Smoleński. Kulminacyjnym punktem dnia był obchód w Teatrze Wielkim, który zbiegł się z ogłoszeniem urzędowym Rady Regencyjnej, które za „Głosem“ podajemy dostownie:

Do szczerelnie wypełnionego Teatru przybyli przedstawiciele wszystkich niemal instytucji. Wojsko polskie reprezentowali brygadier Januszajtis, pułk. Minkiewicz, podpułkownik Berbecki, majorzy Wyrostek i Kleberg wraz z szeregiem oficerów. Uwaga ogólna zwraca się ku łożu, w której zasiadli: ks. arcybiskup Kakowski, Zdzisław ks. Lu

bonirski i Józef Ostrowski. Wiadomość o zatwierdzeniu ich jako regentów, odbiega i elektryzują widownię. Wreszcie przed zasłoną zjawia się wicemarszałek Rady Stanu, prof. Pomorski i odczytuje zawiadomienie urzędowe o Radzie Regencyjnej — poczem wzywa publiczność do wzniesienia okrzyku na cześć regentów.

Sala wybucha oklaskami i gromkim wołaniem: niech żyją! Orkiestra towarzyszy tuzem powitalnym. Gorąca owacja dla regentów trwa przez dłuższy czas. Ks. arcybiskup Kakowski, k. Lubomirski i p. Ostrowski dziękują ukłonem z łoża.

Powoli ucisza się gwar radosny. Zasłona idzie w górę.

Scena udekorowana gustownie. Na tle zasłon obrzymie popiersie Kościuszki oświetlone reflektorami. Na scenie cały zespół opery z dyrektorką p. Korolewicz Wajdową na czele. Stroje od współczesnych poczynając do narodowo-historycznych — wszystkich stanów. Padają pierwsze potężne dźwięki hymnu „Boże coś Polskę”. Orkiestra pod batutą prof. Walewskiego wspomaga wspaniale chóralny śpiew. Regenci dają znak do powstania z miejsc. W podniosłym skupieniu i ciszy płyną na salę błagania modlitewna:

„Przed Twe ołtarze zanosim błaganie
„Ojczyznę, Wolność racz nam wrócić Panie“!

Potem gaśnie, jarząca się podczas hymnu wszystkim światłami, widownia, a przed zasłoną wychodzi p. Węgrzyn i z siłą i przejęciem wygłasza piękny prolog Or-Ota. Publiczność oklaskuje autora, który dziękuje z krzesła.

Zasłona znowu się podnosi — a zespół operowy w pełny nastroju sposób wykonuje prastarą pieśń hymn „Bogorodzica”. Regenci powtórnie dają znak do powstania z miejsc.

Po odśpiewaniu „Bogorodzicy“ idą już kolejno produkcje koncertowe.

Poczem p. Korolewicz - Woydowa oczarowała słuchaczy piosnkami legjonowemi. Po skończonym przedstawieniu wychodzącym z teatru regentem zgłębowała młodzież akademicka wraz z publicznością huczną owację. Wśród okrzyków: „Niech żyje silny rząd! Niech żyje Polska!“ odprowadzono regentów do powozu — poczem młodzież odprężyła konie i pociągnęła powóz do mieszkania regentów. Manifestacji tej towarzyszyły tłumy publiczności wychodzącej z teatru. Sypały się oklaski, a ulice w ciszy nocnej rozbrzmiewały wciąż wiewatami na cześć dostojnych przodków narodu i przyszłego rządu.

Tak zakończyła stolica naszą pamiętny dzień 15 października 1917 r.
d. c. n.

Obchód w Wolanowie.

(Koresp. własna „Gazety Radom.“)

W dniu 15 b. m., po raz pierwszy od stu lat, sądzonym było podczas wojny światowej, jawnie i publicznie i w naszym miasteczku uczcić pamięć wielkiego Obywatela — Patrioty, Naczelnika narodu — Tadeusza Kościuszki. Po odprawieniu nabożeństwa przez sądziwego proboszcza ks. Klikiwicza,

wyruszył z kościoła pochód do pomnika hańby, postawionego z rozkazu carywi rosyjskiej, pod Strzałkowem, na którym to pomniku został zamieniony napis: „W 100 lecie rocznicy zgonu Naczelnika Tadeusza Kościuszki — włościanie“.

W pochodzie wzięły udział dzieci z miejscowej szkoły, obywatele i okoliczni włościanie w dość znacznej liczbie, pomimo złego przykładu, jaki dawali niektoży, najpokojej kopiąc kartofle tuż obok plebanji.

Po odbytej ceremonii poświęcenia tablicy, przybyły z Radomia adwokat przysięgły p. Jan Wigura, wygłosił piękną mowę, objaśniając jasno, iż w chwili duchowego upadku i zdemoralizowania nędzy Polakom broń ich nieprzyjaciół straszna nie była, gdyby sami pomiędzy sobą zgodni, znali swą siłę i całej tej siły użyć umieli. Wówczas tylko jeden Kościuszko zdołał poprowadzić naród na pole chwały i pomimo, iż nie dał Bóg Naczelnikowi uwolnić Ojczyzny od nieprzyjaciół — a jednak imię jego po wiek wieków zapamiętane nie będzie, póki mowy polskiej, bo On nasz Wódz duchowy, bo Duch jego nieśmiertelny prowadził nas i prowadzi do Polski wolnej i niepodległej. On też pierwszy Uniwersałem Polanieckim powołał największy odłam społeczeństwa, chłopów do obrony Ojczyzny — nadając ulgi i znosząc panoszczyznę.

Lud wiejski w ogromnej zadumie i skupieniu wysłuchał dla niejednego po raz pierwszy w życiu prawd historycznych wyłuszczonej w pięknym i patriotycznym przemówieniu, nagradzając mową hucznie oklaskami, a na liczne prośby musiał p. Wigura odbyć jeszcze jedno zgromadzenie w miejscowej szkole, gdzie zabierali głos o obecnej sytuacji i sami włościanie, wykazując ogromne zainteresowanie w sprawie budowy Państwa Polskiego.

Z. M.

Obchód Kościuszkowski w Siennie.

(Korespondencja „Gazety Radom.“)

Starszym miejscowego Koła Polskiej Macierzy Szkolnej urządzony został w Siennie obchód stoletniej rocznicy śmierci Tadeusza Kościuszki:

W niedzielę 15 bm. po nabożeństwie, poprzedzonym okolicznościowym kazaniem miejscowego proboszcza, ks. Adama Adamczyka, wyruszyła procesja ze śpiewem, przy dźwiękach orkiestry „Boże coś Polskę“, ku wzgórzom, na którym postanowiono wkopać krzyż pamiątkowy na cześć Bohatera narodowego.

Za krzyżem i chorągiewkami szli weterani z roku 1863, przynadobieni kokardami biało-amerantowemi z orzełkami i gałązkami mirtu. Tuż za nimi przedstawiciele stanów, urzędów i Stowarzyszeń miejscowych nieśli krzyż pamiątkowy z naturalnego dębu, na którym wyręto w dół napis: „W stoletnią rocznicę śmierci Tadeusza Kościuszki, — Rodacy 15-X 1917 r.“ a na ramionach: „Wolność dla Ojczyzny!“ Na szczycie krzyża umieszczono Orła Białego, pod nim wstęgi amarantową z datami

1917-15-X-1917. Za krzyżem postępowało duchowieństwo i lud. Na czele pochodu bocznymi rzędami szła dziesiątka szkolna z 16 szkół ludowych tutejszej gminy. Porządek utrzymywała młoda miejscowa ochotnicza Straż ogniowa.

Po przybyciu na wzgórek i wkopaniu krzyża, pierwszy przemówił ks. proboszcz Adamczyk, znany kapłan obywatel i patriota, w podniesionych słowach czcąc Bohatera i zachęcając do służenia Ojczyźnie, poczem dokonał poświęcenia krzyża. Następnie przemawiali jeszcze: kierownik miejscowej z kl. szkoły Józef Szkaradek, gospodarz Taofil Rutkowski i Adam Cieśla. Przemówienia przeplatane były deklamacjami działy szkolnej: „Przysięga Kościuszki“, „Ractawice“, „Pogrzeb Kościuszki“, oraz śpiewami. „Patrz Kościuszko na nas z nieba“, „Boże Ojczy“ i na zakończenie „Rotę“ Konopnickiej.

W podniesłym nastroju pochód powrócił do kościoła ze śpiewem „Serdeczna Matko“.

Dla upamiętnienia rocznicy żywym pomnikiem, postanowiono założyć ochronę i przytułek dla sierot im. Tadeusza Kościuszki i w tym celu dla zapoczątkowania funduszu urządzono kwestę ze sprzedaży broszur popularnych o Bohaterze. Zebrano do „oreczków“ i na tańc z górą, 80 rubli.

W poniedziałek przy licznych napływie pobożnych i działy szkolnej zostało odprawione nabożeństwo żałobne za spokój duszy ś. p. Tadeusza Kościuszki. Katakalk ubrano zielenią i umieszczono na nim portret Bohatera w wieńcu z liści dębowych. W zakończeniu egzekwji odmówiono modły za duszę Kościuszki, oraz za poległych bojowników za wolność Ojczyzny w 1831, 1863 r. i ostatnich bohaterów legjonowych.

Po nabożeństwie dziesiątka szkolna udała się pod krzyż pamiątkowy, gdzie odśpiewała: „Patrz Kościuszko na nas z nieba“. Ks. proboszcz przemówił serdecznie do dzieci, tłumacząc im, że Kościuszko był wielkim i sławnym dla tego, że przez życie całe obcował z księżką. Nawet, kiedy siedział w więzieniu — czytał i uczył się. Nauka czyni człowieka użytecznym dla Ojczyzny, więc dziesiątka niech uczy się pilnie, bo Ojczyzna nasza Polska powstaje obecnie z grobu i potrzebuje wielu, wielu kochających ją synów, by mogła dla ich szczęścia żyć wiecznie!

Odśpiewaniem „Roty“ zakończono uroczystość A.

Obchód Kościuszkowski w Sandomierzu.

(Korespondencja „Gazety Radomskiej“)

Rocznicy setną śmierci Tadeusza Kościuszki uczciło miasto nasze w dniu 15 b. m. uroczystym obchodem. O godz. 10 rano zebrały się w katedrze wszystkie miejscowe i okoliczne organizacje i stowarzyszenia ze sztandarami, młodzieżą szkolną, obywatelstwo i włościanie (o ile nie wyjechali na obchód do Ractawic). Pouroczystym nabożeństwem, odprawionem przez J. E. ks. biskupa Ryxa i po wysłuchaniu podniosłego kazania, ruszył barwny pochód, prowa-

dzony przez orkiestrę Straży pożarnej, a zamknięty zwartym oddziałem Tow. „Piechur“.

Na Rynku, przed gmachem Magistratu, uroczysto przybrany chorągiewkami o barwach narodowych, ustawiona była mównica, nad którą widniał portret Naczelnika.

Stąd do zebranych wygłosił krótkie, ale silne i głębokie przemówienie prof. Patkowski i włościanin Stec.

Obchód zakończył się uroczystym Wieczorem w zapelnionej po brzegi sali tutejszej szkoły filologicznej.

Biskupi przeciw Lidze kobiet

Krakowski „Głos Narodu“ pisze: W sferze stowarzyszeń kobiecych po miastach naszych powstało w ostatnich czasach wzenie, którego, rzecz dajna, żadne echo nie odezwalo się w naszej prasie. XX Biskupi naszego kraju wydali wspólną wskazówkę do księży, aby starali się nakłonić panie do wystąpienia z Ligi Kobiet Zakładowo się wśród niewieściego rodu. Wiele pań bez namysłu za wskazówką biskupią zgłosiło swoje wystąpienie z Ligi, inne wahają się, jakby wyczekiwały zmiany zarządzenia w nadziei, że zostanie wszystko po dawnemu, a są i takie, które z miejsca podjęły walkę przeciwko biskupiej odezwie i agitacji przeciw niej po cichu w mniejszych kółkach i głośno na zebraniach.

Legjony.

Powrót 291 „niezaprzysiężonych“

Od czasu przybycia do Szczepiornej kapelana 3 pp. ks. Kwapińskiego, stosunki w obozie internowanych znacznie się poprawiły, legjoniści, poczuwszy oparcie, zaczęli gromadzić zgłaszać się z prośbą o zaprzysiężenie i odesłanie do szeregów. Władze niemieckie nie chciały dotąd zgodzić się na powrót „nawróconych“ i czyniły trudności z zaprzysiężeniem.

Obecnie, jak donoszą z Warszawy, rzecz załatwiono pomyślnie i w najbliższych dniach polskie władze wojskowe odbiorą przysięgę od 291 legjonistów, poczem zaprzysiężeni będą natychmiast odesłani do poszczególnych komend wyszkolenia; według zapowiadań miarodajnych, liczba ta, stanowiąca około 9 proc. ogółu internowanych, wrośnie niebawem bardzo znacznie, gdyż większość pragnie honorowo wrócić pod sztandary pułkowe.

Zebranie w Stowarzyszeniu Pracowników handlowych i przemysłowych.

W dniu 12 b. m. odbyło się w Stowarzyszeniu Pracowników handlowych i przemysłowych Nadzwyczajne Ogólne Zebranie, zwołane przez Zarząd, celem dokonania wyborów uzupełniających, wskutek zrzeczenia się mandatu przez kilku członków Zarządu oraz celem rozpatrzenia zgłoszonych wniosków. Wybory dały wynik zgoły przewidziany, znaczną bowiem większością głosów przesażona lista ubożora na podstawie porozu-

mienia jakie nastąpiło między dwiema grupami, wystawiającymi swych kandydatów. Wybrani zostali: pp. Gacka Eugenja, Borowski Bronisław, Borszewski Kazimierz, Normark Kazimierz, Paschalski Wacław i Wosiek Ignacy. Ze zgłoszonych wniosków jeden tylko wywołał ożywioną dyskusję, mianowicie wniosek o zlikwidowanie zrzeszenia, jako Oddziału Warszawskiego Stowarzyszenia Pracowników handlowych i przemysłowych i przeistoczenia go w samoistne i niezależne Towarzystwo o rozszerzonej i bardziej zdemokratyzowanej ustawie. Wniosek ten gorąco popierany przez przedstawicieli dotychczasowego Zarządu i pewną liczbę starszych członków był również, a nawet bardziej jeszcze gorąco zwalczany przez przedstawicieli grupy stowarzyszonych, która niedawno przystąpiła do Towarzystwa. Zarządzone głosowanie dało wprawdzie większość zwolennikom wypracowywania się Oddziału Radomskiego, nie taką jednak jakiej wymaga ustawa t. j. 2/3 liczby członków. Wobec sporu, czy odnośny artykuł Ustawy znajduje zastosowanie również przy likwidacji oddziałów prowincjonalnych, postawiony został i przeszedł wniosek kompromisowy, przekazujący decyzyję co do zlikwidowania Oddziału specjalnemu nadzwyczajnemu ogólnemu zebraniu, które ma być zwołane w terminie miesięcznym.

Wnioski o asygnowanie funduszy na powiększenie biblioteki i pensję dyrygenta zawiązanej Drużyny Śpiewaczej przeszły jednogłośnie, prawie bez merytorycznej dyskusji

KOMUNIKAT do Rolników w okupacji austro-węgierskiej.

Zastępcy powiatowi Polskiej Centrali Pasz uskarżają się, że pp. ziemianie, posiadający większe ilości paszy (różne gatunki koniczyn, siana i potraw) nie chcą sprzedawać zastępcom Biur Zakupu paszy nadwyżki ponad własne zapotrzebowanie, unormowane przepisami.

Zwracamy uwagę pp. producentów, iż cała pasza po pokryciu własnego zapotrzebowania musi być oddana na potrzeby c. i k. Zarządu wojskowego i w razie, gdyby pp. producenci wzburali się dobrowolnie oddawać zbywające ilości, tenże sam c. i k. Zarząd Wojskowy zmuszony będzie zastosować rekwizycję. Polska Centrala Paszy z trudnością będzie mogła wtedy uchronić pp. producentów od ewentualnych strat, mogących wyniknąć przy stosowaniu tego sposobu zbierania paszy.

Leży więc w interesie pp. producentów, by całą zbywającą ilość zechcieli dobrowolnie sprzedać Biurom Zakupu paszy lub ich zastępcom.

Wydział Wykonawczy
Krajowej Rady Gospodarczej

Pamiętajcie o szkole polskiej

Z ziemi Radomskiej.

(Korespondencja Gazety Radomskiej.)

Echa obchodów Kościuszkowskich na prowincji dochożą do nas, dając miarę tego szczęśliwego zespolenia się całego narodu w cześć dla pamięci wielkiego bohatera. Mamy przed sobą Odezwę Komitetu Staszowskiego, nawołującą w sposób wyjątkowo piękny w myśli i formie do udziału w obchodzie „Niechaj uświadomienie (pisanie odezw) w szczególności służy ku pożytkowi ludu polskiego, przez szerzenie oświaty i miłości dla takich promiennych, jak Kościuszko, postaci, a gdy miliony ludu polskiego sroczmieją pragnienia zamiaru Kościuszki, wtedy Polska powstanie wielka i potężna; jak lud kmiecy, so ją dźwignie swemi płecy!“.

Komitet Obchodu w Opocznie również gorąco nawołuje obywateli do udziału w obchodzie, którego program obejmuje dwudniowe uroczystości. Wdając się byłibyśmy naszym czytelnikom za nadsyłanie opisu uroczystości z miast, miasteczek i wsi — a to ze względu, że stanie to się kiedyś ciekawym materiałem historycznym dla badaczy obecnej doby narodowego naszego życia.

Z MIASTA.

Kalendarzyk. Dnia: Piątek 19 października
† Piotra z Alkantary.

Wsch. sł. g. 6 m. 34 r. Zach. g. 4 m. 56.

— Benefis K. i J. Józefowiczów. Jutro t. j. w sobotę dnia 20 b. m. odbędzie się benefis sympatycznej pary artystów Karoli i Józefa Józefowiczów, którzy se wszec miar zastępują na to, aby teatr w dniu ich benefisu był wypełniony po brzegi, tembardziej, że będzie odegrana tak piękna operetka jaką jest „Zuza“ z beneficjami w rolach głównych, nowe tańce i ewolucje ułożył p. Bańkowski.

Bilety już nabywać można w księgarni W-go Suchańskiego.

— Z teatru. Sobota 20 b. m. benefis pp. Józefowiczów „Zuza“ operetka w 3 ch aktach Renyi.

Niedziela po południu o godz. 4-jej po cenach zniżonych, „Kryśta Leśniczanka“ z p. Godlewską w roli tytułowej i p. Mieczyskim w roli „Cesarza“.

Niedziela wieczorem o godz. 8 „Orfeusz w piekle“ operetka w 3 aktach Offenbacha.

— Niezwykły koncert 20 b. odbędzie się w mieście naszym niezwykle konc. t. 10-iego letniego chłopca wirtuozu, wiolonczelisty Miecicia Rappaporta, oraz dziewczynki 5-ego letniej Dosi Rappaport fortepianistki. Krytycy muzyczni przyznają młodzieńkiemu wirtuozowi wszelkie zalety wybornej gry zarówno pod względem techniki, jak i uczucia. Koncert odbędzie się w Salu Ligi Kobiet. Początek o godz. 8 wieczorem.

— Samobójstwa i zabójstwo. Miasto nasze wstrząsnęte jest wiadomością, jaka w ostatniej chwili przed zanknięciem numeru obiegła miasto o samobójstwie p. B. R., który przedtem zastrzelił swoją niedawno zasłużoną żonę Przyrzeczy straszego dramatu oraz szczegółów dotąd są niewiadome. Również odebrał sobie życie w

POLECA PO CENACH NIZKICH:

Olei Maszynowy Nr. 1. Olei Cylindrowy. Smar do Osi.

Skład Materiałów Aptecznych

F. CIESZKOWSKIEGO w Radomiu.

biurze Komendy powiatowej kontroler drogowy p. S. K., który był kolegą R.

— Zjazd kupców. Na ostatnim posiedzeniu organizacyjnym zjazdu kupców tutejsze sfery handlowe były liczenie re prezentowane. Przybyło z górą trzydziestu właścicieli tutejszych firm najrozmaitszych branż, słowem cały świat handlowy znalazł się w kompleksie.

Po zagajeniu posiedzenia przez przewodniczącego przystąpiono do utworzenia komisji mieszkaniowej, przyjęcia gości, wynajęcia sali dla posiedzeń, pozatem postanowiono opracować odpowiednie referaty i wnioski o stanie obecnym handlu i posesyj ogólnych branż, które przez specjalistów referentów na ogólnym zjeździe będą odczytane.

Następne posiedzenie odbędzie się w nadchodzącą Niedzielę, w lokalu p. St. Wierszkiego o godzinie 3-ej po południu, na którym dalsze sprawy zjazdu będą omawiane. Ze względu tego, że handel obecny rzeczywiście przechodzi ciężki kryzys, udział liczny tutejszego świata kupieckiego jest bardzo pożądanym. E. S.

— Ogonyki przy nalcie. Mieszkańcy dzielnicy 22, są zmuszeni nabywać naftę w sklepie żydowskim przy ul. Warszawskiej Nr 12, gdzie muszą wystawać po kilka godzin w ogonkach co jest zabójczym dla zdrowia w obecnej porze. Przyczyną jakoby tego ma być brak energii w wydawnictwie, prowadzonym przez dwie małoletnie żydóweczki, którym obojętne są uczernie kupujących przy nabywaniu odrobiny nafty.

— O most na ul. Mlecznej. Mieszkańcy podmiejskich okolic uskarżają się ogólnie na zbyt powolne prowadzenie robót przy moście na ul. Mlecznej. Inżynierka miejska nie złożyła tu dowodu sprężystej działalności, roboty doczekały się jesieni i błot na łakach kapturskich przez które obecnie przejeżdżać trzeba w braku mostu, konie zaś grzęzną tam po brzuchy. Dzięki czemu dowóz produktów żywnościowych w tak trudnych czasach z zehodniej okolicy Radomia jest mocno utrudniony, gdyż nawet wózek wiozący mleko nie mógł przebyć trzęsawiska.

— Wieści z Rosji od uchodźców. Antoni Narel, zawiadamia tonę Julję że jest zdrow, w Mohylowie nad Dnieprem. Posłałem dużo pieniędzy, ale nie jestem pewny, czy je odebrałaś, bo odpowiedzi nie otrzymałem. Proszę znajomych w Skarżysku, Radomsk. gub. o zawiadomienie żony. Odpisz tą drogą.

Zapisy na członków Radomskiego Koła Polskiej Macierzy Szkolnej przyjmuje redakcja Gazety Radomskiej Lubelska 51.

Z KRAJU.

Ceny ziemi. Handel majątkami ziemskimi przybiera coraz więkzszymi rozmiarami, przytem na ogół jest więcej chętnych do kupna aniżeli sprzedawców. Z tego powodu ceny ziemi idą stale w górę i to w coraz szybszym tempie. W pow. Kutnowskim płacono niedawno włość po 50 tysięcy marek, a ostatnio żądają już sprzedawcy po 75 tysięcy marek.

Przeciw pracy kobiet. Do zarządu kawiarni Ziemiańskiej w Lublinie zjawili się w ostatnich dniach przedstawiciele Związku Zawodowego kelnerów i żądali usunięcia pracujących tam w charakterze kelnerek dziewcząt, oraz przyjęcia na ich miejsce kelnerów, wyznaczonych przez Związek. Gdy kierownicy kawiarni, stając w obronie swych pracowników, które Związek chce pozbawić godziwego zarobku, zaproponowali owym delegatom przyjęcie kelnerek do Związku, delegaci oświadczyli, iż na to nie pozwala ustawa Związku. A więc z powodu wadliwego ułożenia statutu Związku, czy też niechęci wprowadzania doń zmian, miałyby tracić pracę grono kobiet? Czy zgodnym jest to stanowisko Związku z hasłami demokratycznymi, które Związki zawodowe wogóle wyznają? Czy godzi się właśnie Związkowi zawodowym odsuwać od jakiegokolwiek pracy kobiety tylko dlatego, że są kobietami? Czy socjalistyczny przywódca lubelskiego ruchu organizacyjno-zawodowego tylko w wiecowych mowach uznają hasło równouprawnienia kobiet?

TELEGRAMY.

Udaremniiony pokój w drodze porozumienia

Zurych. Paryski korespondent „N. Zuer. Ztg“ stwierdza, że ze względu na obecną sytuację nie należy spodziewać się pokoju na podstawie porozumienia i wojna może się zakończyć tylko całkowitą klęską jednej ze stron wojujących.

Dla zapewnienia przewozu wojsk amerykańskich.

Amsterdam. (BK) Według jednego z tutejszych dzienników donoszą „Times“ Nowego Jerku, że rząd amerykański rezeignął kontrolę nad wszystkimi okrętami o pojemności 2500 ton i wyżej, razem nad 486 okrętami o łącznej pojemności 2 878.000 ton.

Okręty te odpowiednie do swej wielkości będą użyte jako okręty handlowe, względnie okręty przewozowe dla wojska. Oczekują, że następnym zarządzeniem, jakie wyda rząd, będzie objęcie okrętów o pojemności od 1500 do 2500 ton, za pomocą mają być wydane zarządzenia sięgające jeszcze dalej. W Waszyngtonie słychać, że rząd zamierza objąć także koleje na czas wojny.

OGŁOSZENIA.

Koncert Miccia Rappaporta,

który się miał odbyć 7-go b. m. odbędzie się dziś o godz. 8-mej w sali Ligi Kobiet. Bilety są do nabycia w sklepie p. Brylanta, Lubelska 25 i przy wejściu na salę od godziny 7-mej. 516—1

Pokoju umeblowanego

z elektrycznością i wygodami poszukuje dwóch pracowników biurowych. Zgłoszenia pod „P. C. Z.“ Gazeta Radomska. 515—2

Druty — liny

stalowe i żelazne linki do wind, lamp łukowych i celów rolniczych, Oleje maszynowe, oleje cylindrowe, Smary osiowe, Smołowiec — papę cement—żelazo i t. p. poleca Biuro Handlowe St. K. Ziemia i Ska Miechów (ziemia Kielecka). Oferty i próbki na żądanie. Adres telegr. „Ziemia Miechów“ 510—14

Potrzebny rządca-ekonom

na folwark z dobrymi świadectwami i ze znajomością gospodarstwa. Wynagrodzenie 25 rb. miesięcznie i całkowite utrzymanie. Wiadomość w Redakcji. 508—1

Pianina. fortepiany

kupuje J. Golmer, Lubelska 33. 503—6

OSTRZEŻENIE!

Wobec pojawienia się w handlu wielu naśladownictw moich farb do materiałów o bardzo wątpliwej wartości, ostrzegam niniejszym P. P. Składników przed nabywaniem takowych, gdyż wszelkie znalezione falsyfikaty będę konfiskował, winnych zaś podszywania się pod moją firmę ścigać prawem. Sz. Nabywców moich wyrobów proszę, aby kupna moich farb dokonywali tylko w firmach, zasługujących na zaufanie i zwracali baczną uwagę na

markę fabryczną (Wstęga z koroną),

którą zaopatrzona jest każda torebka, oraz żądali wyraźnie farb „Brauns'a“.

Wilhelm Brauns, fabryki farb Warszawskie Biuro Sprzedaży.